

KINNITATUD
RMK juhatuse 24.09.2019
otsusega nr 1-32/73

RMK EELARVE KOOSTAMISE JUHEND

1. Eelarve koostamise põhimõtted

- 1.1. Riigimetsa Majandamise Keskuse (edaspidi RMK) eelarve koostatakse RMK arengukavaga püstitatud eesmärkide täitmiseks.
- 1.2. Eelarve koosneb kasumieelarvest ja kapitaalmahutuste eelarvest.
- 1.3. RMK eelarve ja siseaudititalituse eelarve kinnitab nõukogu.
- 1.4. Nõukogule esitatakse kinnitamiseks RMK kasumieelarve, siseaudititalituse kasumieelarve ja kapitaalmahutuste eelarve ning eelarve seletuskiri. Eelarve seletuskiri sisaldab tegevusvaldkondade kasumieelarveid, administratsiooni kasumieelarvet ja tegevusvaldkondade ning administratsiooni kasumieelarvete seletuskirju.
- 1.5. Tegevusvaldkondade struktuuriüksuste tulude ja ärikulude eelarved koostatakse vastavalt peatükkidele 3 kuni 8.
- 1.6. Administratsiooni struktuuriüksuste tugiteenuste eelarved koostatakse vastavalt peatükile 9.
- 1.7. Kõikide struktuuriüksuste palga-, transpordi- ja juhtimiskulude eelarved koostatakse vastavalt peatükile 10.
- 1.8. RMK eelarve saadakse tegevusvaldkondade eelarvete ja administratsiooni eelarve konsolideerimisel.
- 1.9. Külastuskorraldusosakonna, looduskaitseosakonna ja Põlula kalakasvatustalituse sisseostetavate kaupade ja teenuste kulu eelarvestatakse koos käibemaksuga (20%), teistel struktuuriüksustel käibemaksuta.
- 1.10. Sisekäibena eelarvestatakse metsataimede müük taimla- ja seemnemajandusosakonna poolt metsakasvatustalitusele. Sisekäive näidatakse eraldi real tuludes ja kuludes. Teiste struktuuriüksuste vahelist sisekäivet ei eelarvestata.
- 1.11. Saadav sihtfinantseerimine eelarvestatakse eelarve real 4.1. Ärikulude katteks minev sihtfinantseering eelarvestatakse vastavale eelarve reale ning tuuakse eelarve sisestusfailis eraldi sisestuslehel välja. Kapitaalmahutuste katteks minev sihtfinantseering eelarvestatakse kapitaalmahutuste eelarvesse ning tuuakse eraldi finantsallikana välja.
- 1.12. Summad tuleb sisestada ümardatult vähemalt 5€ täpsusega.
- 1.13. Kulud sisestatakse miinusmärgiga.
- 1.14. Eelarvete koostamise eest vastutavate struktuuriüksuse juhid.
- 1.15. Eelarvete koostamist koordineerib tootmis- ja finantskontroller.

2. Eelarve koostamise tegevuste järjekord

- 2.1. Struktuuriüksuste juhid koostavad järgmise aasta kasumieelarve ja kapitaalmahutuste eelarve projekti ning jooksva aasta eelarve täitmise prognoosi ning sisestavad need X-ketta kataloogi „Eelarve“, vastava aasta ja vastava struktuuriüksuse faili.
- 2.2. Tegevusvaldkondade juhid, administratsiooni struktuuriüksuste juhid ja siseaudititalituse juhataja koostavad eelarve projekti seletuskirjad ja sisestavad need X-ketta kataloogi „Eelarve“, vastava aasta ja vastava tegevusvaldkonna ja tugiteenuste kataloogi.
- 2.3. Tootmis- ja finantskontroller koostab juhatusel RMK kasumieelarve, kapitaalmahutuste eelarve projektid ja seletuskirja projekti.
- 2.4. Juhatus esitab RMK eelarve projekti ja seletuskirja nõukogule kinnitamiseks.
- 2.5. Eelarves sisalduv siseaudititalituse eelarve kinnitatakse eraldi nõukogu otsusega.
- 2.6. Eelarvestamisega koos koostatakse struktuuriüksuste hankeplaani projektid.

- 2.7. Peale RMK eelarve kinnitamist RMK nõukogu poolt, kinnitab juhatus struktuuriüksuste eelarved ja struktuuriüksuste eelarved imporditakse AXA eelarvemoodulisse.

3. Metsamajanduse tegevusvaldkonna eelarve koostamine

- 3.1. Metsamajanduse tegevusvaldkonna eelarve koosneb metsamajanduse regioonide (Edela, Kagu ja Kirde), metsakasvatustalituse, metsaparandusosakonna, metsaparandustalituse, puiduenergeetikatalituse ja metsamajandusosakonna eelarvest.

3.2. ÄRITULUD

- 3.2.1. **Metsamajanduslike teenuste müük (1.5.1).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse teistele metsaomanikele tehtava maapinna ettevalmistamise ja külvi teenuse tulud ning elektri-, gaasi- ja muude trasside hooldamise ning raadamise teenuse tulud. Eelarvestatakse vastavalt tellimustele.

3.3. VARUMISE ÄRIKULUD

- 3.3.1. **Metsamaterjali ost (5.1.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse planeeritud puidu ostmise kulud eraomanikelt metsaparandusobjektide raietel. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide mahtudest ning puidu-turustusosakonna juhataja poolt kehtestatud ostuhindadest.
- 3.3.2. **Uuendusraie (5.2.1.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse uuendusraiest saadava puidu varumise kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes arvestuslangi ja kahjustatud metsade uuendusraie pindalast ning prognoositud väljaraiest (tm/ha). Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes planeeritud keskmisest tüvemahust, kokkuveokaugusest ja keskmisest alusmetsa tihedusest. Samuti järgmiseks aastaks prognoositud kütuse hinnast, töötasu suurusest ning töövõtulepingute koefitsiendist hinnaraamistikule.
- 3.3.3. **Harvendusraie (5.2.1.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse harvendusraiest saadava puidu varumise kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes optimaalsest harvendusraie pindalast ning prognoositud väljaraiest (tm/ha). Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes planeeritud keskmisest tüvemahust, kokkuveokaugusest ja keskmisest alusmetsa tihedusest. Samuti järgmiseks aastaks prognoositud kütuse hinnast, töötasu suurusest ning töövõtulepingute koefitsiendist hinnaraamistikule.
- 3.3.4. **Sanitaarraie ja muud raided (5.2.1.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse sanitaarraiest, kujundusraiest ja valikraiest saadava puidu varumise kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide keskmisest sanitaarraie pindalast ja planeeritud kujundusraie pindalast ning prognoositud väljaraiest (tm/ha). Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide ühikuhinnast ja prognoositavast hinnamuutusest.
- 3.3.5. **Raadamine (5.2.1.4).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse raadamisest ja trassiraie saadava puidu varumise kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide keskmisest raadamise ja trassiraie pindalast ning prognoositud väljaraiest (tm/ha). Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide ühikuhinnast ja prognoositavast hinnamuutusest.
- 3.3.6. **Raidmete varumine (5.2.1.5).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse raidmete varumise kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide raidmete varumise mahust. Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide ühikuhinnast ja prognoositavast hinnamuutusest.
- 3.3.7. **Tüveste varumine (5.2.1.6).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse tüveste varumise kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide tüveste

varumise mahust. Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide ühikuhinnast ja prognoositavast hinnamuutusest.

- 3.3.8. **Metsamaterjali varumisega kaasnevad kulud (5.2.1.7).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse raielangi ettevalmistamisega; raiega kaasnenud pinnase ja rajatiste korrastamisega; liiklusmärkide soetamisega; ajutiselt tee tolmuvabaks muutmise seotud kulud. Eelarvestatakse lähtudes raiemahtudest.

3.4. **LOGISTIKA ÄRIKULUD**

- 3.4.1. **Metsamaterjali väljavedu kliendile (5.2.2.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse vahelaost (sh RMK puiduterminalist) kliendile veetava ümarpuidu veoga seotud kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes varumise ja aastavahetuse laoseisu kogustest. Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes planeeritud keskmisest väljaveo kaugusest ja läbisõidu kasutuse koefitsiendist. Samuti järgmiseks aastaks prognoositud kütuse hinnast, töötasu suurusest ning veolepingute koefitsiendist hinnaraamistikule.

- 3.4.2. **Metsamaterjali vedu RMK terminali (5.2.2.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse vahelaost RMK puiduterminali veetava ümarpuidu veoga seotud kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes prognoositud turukonjunktuurist ning järgmiseks aastaks prognoositavatest puidumüügi turuhindadest. Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes planeeritud keskmisest väljaveo kaugusest ja läbisõidu kasutuse koefitsiendist. Samuti järgmiseks aastaks prognoositud kütuse hinnast, töötasu suurusest ning veolepingute koefitsiendist hinnaraamistikule.

- 3.4.3. **Metsamaterjali väljaveoga kaasnevad kulud (5.2.2.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse ümarpuiduveoga kaasnevad kulud (puidu sorteerimine, libeduse tõrje, laoplatsti koristamine, seisuaaja kompenseerimine, praami ülesõit jne). Eelarvestatakse lähtudes ümarpuidu veo kogusest.

3.5. **METSASAKASVATUSE ÄRIKULUD**

- 3.5.1. **Maapinna ettevalmistamine (5.2.3.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse maapinna ettevalmistamise ja maapinna mineraliseerimisega seotud kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes uuendamist ja taasmetsastamist vajavate eraldiste pindalast ja metsakasvataja poolt tehtud uuendusvõtte valikust. Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes järgmiseks aastaks prognoositud kütuse hinnast, töötasu suurusest ning töövõtulepingute koefitsiendist hinnaraamistikule.

- 3.5.2. **Metsauuenduse rajamine (5.2.3.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse metsataimede istutamisega ja metsapuu seemnete külvamise seotud kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes uuendamist vajavatest eraldisest ja metsakasvataja poolt tehtud uuendusvõtte valikust. Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes järgmiseks aastaks taimla- ja seemnemajanduse osakonna juhataja poolt kinnitatud metsataimede ja metsapuu seemnete hinnakirjast, metsataimede istutamise algtihedusest, metsapuu seemnete külvinormist ja prognoositud ühikuhinna muutusest.

- 3.5.3. **Metsauuenduse täiendamine (5.2.3.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse metsauuendamise täiendamisega seotud kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide mahtudest. Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes järgmiseks aastaks taimla- ja seemnemajanduse osakonna juhataja poolt kinnitatud metsataimede hinnakirjast, metsataimede istutamise algtihedusest ja prognoositud ühikuhinna muutusest.

- 3.5.4. **Metsauuenduse hooldamine (5.2.3.4).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse metsauuendamise hooldamisega seotud kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes

metsauuendusfondis olevate eraldiste olemi järgi, arvestades viimast töövõtet ja aastat, eesmärgi puuliiki ning mulla viljakust. Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes järgmiseks aastaks prognoositud kütuse hinnast, töötasu suurusest, planeeritud erinevate töövõtete osakaaludest ning töövõtulepingute koefitsiendist hinnaraamistikule.

- 3.5.5. **Noorendike hooldamine (5.2.3.5).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse noorendike hooldamisega seotud kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes noorendikufondis olevate eraldiste olemi järgi, arvestades viimast töövõtet ja aastat, eesmärgi puuliiki ning mulla viljakust. Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes järgmiseks aastaks prognoositud kütuse hinnast, töötasu suurusest ning töövõtulepingute koefitsiendist hinnaraamistikule.

3.6. **METSAPARANDUSE ÄRIKULUD**

- 3.6.1. **Metsaparandustööde kavandamine (5.2.4.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse metsakuivenduse ja -teede uuendustööde kavadega seotud kulud. Eelarvestatakse lähtudes planeeritud objektidest ja eelmise aasta keskmisest kulust ning arvesse võetakse prognoositavat hinnamuutust.

- 3.6.2. **Kraavide hoiutööd (5.2.4.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse kuivendus-süsteemide hoiutöödega seotud kulud (kraavi kallaste niitmine, kraavi truupide remont, kraavide setetest puhastamine jne). Eelarvestatakse lähtudes planeeritud objektidest ning eelmise aasta keskmisest kulust ning arvesse võetakse prognoositav hinnamuutus.

- 3.6.3. **Teede hoiutööd (5.2.4.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse metsateede hoiu- ja hooldustöödega seotud kulud (teede hõõveldamine, tee truupide remont, teeservade niitmine, teedele kattematerjali vedu, tee äärsete kraavide niitmine, lumelükkamine, teede tolmuwabaks muutmine jne). Eelarvestatakse lähtudes metsatee järkudest ning seisundinõuetest ning eelmise aasta keskmisest kulust ning arvesse võetakse prognoositav hinnamuutus.

- 3.6.4. **Karjääri majandamine (5.2.4.4).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse karjääride avamise ja sulgemisega seotud kulud ning kaevandamisega seotud kulud. Eelarvestatakse lähtudes planeeritud töö mahtudele ning eelmise aasta keskmise kulu alusel ning arvesse võetakse prognoositav hinnamuutus.

- 3.6.5. **Metsaparandusega kaasnevad kulud (5.2.4.5).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse metsaparandusühistute (MPÜ), ekspertiiside jms seotud kulud, riigilõivud. Eelarvestatakse lähtudes kuludest eelmisel perioodil.

3.7. **PUIDUENERGEETIKA ÄRIKULUD**

- 3.7.1. **Hakkimine (5.2.5.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse energia- ja ümarpuidu hakkimisega seotud kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes planeeritud tarnekogustest. Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes prognoositud energiapuidu tooraine jagunemisest ning järgmiseks aastaks prognoositud kütuse hinnast, töötasu suurusest ning kehtivatest töövõtulepingute hindadest.

- 3.7.2. **Hakkpuidu vedu (5.2.5.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse hakkpuidu veoga seotud kulud. Maht eelarvestatakse lähtudes planeeritud tarnekogustest. Ühikuhind eelarvestatakse lähtudes prognoositud keskmisest väljaveo kaugusest ja järgmiseks aastaks prognoositud kütuse hinnast, töötasu suurusest ning kehtivatest töövõtulepingute hindadest.

- 3.7.3. **Hakkpuidu terminali kulud (5.2.5.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse hakkpuidu terminaliga seotud kulud (laohoidjate töötasud, laoplatši rent, tellitud mõõtmise kulud). Eelarvestatakse lähtudes prognoositud turukonjunktuurist ning puidumüügi hindadest ja prognoositavatest kuludest hakkpuidu terminali kohta.

- 3.7.4. **Hakkpuidu tootmisega kaasnevad kulud (5.2.5.4).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse hakkpuidu tootmisega kaasnevad kulud (kattepaberi ostmine, hakkurite kahjustuste kompenseerimine, laoplatši koristamine, seisuaia kompenseerimine, praami ülesõit jne). Eelarvestatakse lähtudes hakkimise kogusest.
- 3.8. **METSAKAITSE JA ERAKORRALISED KULUD**
- 3.8.1. **Metsakaitse ja erakorralised kulud (5.2.6).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse metsakaitsega seotud kulud (ulukitõrjetööd, kärsakatõrjetööd, Rotstopi soetamine, tulekaitseribade hooldamine, tuletõrje veevõtukoha hooldamine, kopratammide eemaldamine jne) ning erakorralised metsamajanduslikud kulud (teedele langenud puude raiumine, arboristi teenus ohtlike puude langetamiseks, erakorraline kändude freesimine jne). Eelarvestatakse lähtudes eelmise aasta kuludest.
- 3.9. **METSAMAJANDUSLIKE TEENUSTE MÜÜGIGA SEOTUD KULUD**
- 3.9.1. **Metsamajanduslike teenuste müügiga seotud kulud (5.2.7).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse muude teenuste müügiks tehtavad kulud (maapinna ettevalmistamine teistele metsaomanikele, elektri-, gaasi- ja muude trasside hooldamine). Eelarvestatakse proportsionaalselt metsamajanduslike teenuste müügi tuludega.
- 4. Looduskasutuse tegevusvaldkonna eelarve koostamine**
- 4.1 Looduskasutuse tegevusvaldkonna eelarve koosneb jahindustalituse, külastuskorraldusosakonna, Sagadi metsakeskuse, looduskaitseosakonna ja Põlula kalakasvatustalituse eelarvest.
- 4.2 **KÜLASTUSKORRALDUSOSAKONNA TULUD**
- 4.2.1 **Külastustaristu kasutamise tulu (1.2.1.1).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse külastuskorralduse tulud telkimisalade ja metsamajade kasutusse andmisest ning parkimispiletite müügist. Eelarvestatakse lähtudes täituvuse prognoosist ning hinnakirjadest.
- 4.2.2 **Elistvere loomapargi tulu (1.2.1.2).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse Elistvere loomapargi piletimüügi ja külastajate ekskursioonijuhendamise tulud. Eelarvestatakse lähtudes külastatavuse prognoosist ning hinnakirjadest.
- 4.2.3 **Loodusõppeprogrammid (1.2.1.3).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse külastuskeskustes ja loodusmajades pakutavate tasuliste loodusharidusprogrammide tulud ning loodusharidusprogrammide juhendamise eest saadavad tulud. Eelarvestatakse lähtudes prognoositavatest mahtudest ja loodusharidusprogrammide hindadest.
- 4.2.4 **Külastajatele teenuste pakkumise tulud (1.2.1.4).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse külastuskeskuste ja loodusmajade ruumide rent ning kauba vahenduse müügi ehk nn realisatsiooni tulud. Eelarvestatakse lähtudes prognoositavatest mahtudest ning hinnakirjadest.
- 4.2.5 **Koostööprojektide tulu (1.2.1.5).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse koostööprojektidest ja partnerlepingutest saadavad tulud. Eelarvestatakse lähtudes planeeritud lepingutest.
- 4.2.6 **Muud tulud külastuskorralduses (1.2.1.6.).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse trükiste ja kaartide ning teabepunktides müüdavate kaupade müügist, v.a realisatsioonist saadav tulu. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide müügist.
- 4.2.7 **Sihtfinantseerimise tulu (4.1).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse kulude katteks saadav ja kapitaalmahutuste soetamiseks ettenähtud sihtfinantseering.

Eelarvestatakse lähtudes planeeritud, esitatud või kinnitatud projektide maksumusest.

4.3 **SAGADI METSAKESKUSE TULUD**

- 4.3.1 **Muuseumi külastuse tulu (1.2.2.1.1).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse muuseumi piletite müügi tulu ja giiditeenuse müügi tulu. Eelarvestatakse lähtudes külastatavuse prognoosist ning piletihinnast.
- 4.3.2 **Loodusõppeprogrammide Sagadi tulu (1.2.2.1.2).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse looduskooli poolt pakutavate tasuliste loodusõppeprogrammide ja loodusõppekoolituste tulud. Eelarvestatakse lähtudes prognoositavatest mahtudest.
- 4.3.3 **Kaupluse tulu (1.2.2.1.3).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse muuseumi poe ja hotelli vastuvõtuleti kauba müügi tulud. Eelarvestatakse lähtudes külastatavuse ja täituvuse prognoosist ja hinnakirjast.
- 4.3.4 **Majutuse tulu (1.2.2.2.1).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse majutuse tulud hotellis ja hostelis. Eelarvestatakse lähtudes täituvuse prognoosist ning hinnakirjadest.
- 4.3.5 **Toitlustamise tulu (1.2.2.2.2).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse metsakeskuses pakutava toitlustuse tulud ja cateringi teenuste tulud. Eelarvestatakse lähtudes mahtude prognoosist ning hinnakirjadest.
- 4.3.6 **Lisateenuste tulu (1.2.2.2.3).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse metsakeskuse territooriumi ja ruumide (saun, mõisa peahoone jne) kasutusse andmise tulud; vahendusteenuse (esinejad, transport, rataste rentimine) tulud; koolituste ja seminaride müügi tulud. Eelarvestatakse lähtudes nõudluse prognoosist ning hinnakirjadest.

4.4 **JAHINDUSTALITUSE TULUD**

- 4.4.1 **Jahindus (1.2.3).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse jahilubade, jahisaaduste, jahiteenuste ja jahipidamisõiguse kasutuse müügi tulud. Eelarvestatakse lähtudes enampakkumise tuluprognoosile ning eelmiste perioodide jahiteenuste müügi tulule.

4.5 **LOODUSKAITSEOSAKONNA TULUD**

- 4.5.1 **Looduskaitseliste maade rent (1.5.4).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse PLK rendi tulud. Eelarvestatakse lähtudes renditavatest PLK pindalast ja kehtivatest rendi hindadest.
- 4.5.2 **Sihtfinantseerimise tulu (4.1).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse kulude katteks saadav ja kapitaalmahutuste soetamiseks ettenähtud sihtfinantseering ja miinusmärgiga puidutuludest tagasimakstav summa. Eelarvestatakse lähtudes planeeritud, esitatud või kinnitatud projektide maksumusest.

4.6 **PÕLULA KALAKASVATUSTALITUSE TULUD**

- 4.6.1 **Sihtfinantseerimise tulu (4.1).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse kulude katteks saadav ja kapitaalmahutuste soetamiseks ettenähtud sihtfinantseering. Eelarvestatakse lähtudes planeeritud, esitatud või kinnitatud projektide maksumusest.

4.7 **KÜLASTUSKORRALDUSE ÄRIKULUD**

- 4.7.1 **Külastustaristu rajamine (5.3.1.1.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse igaaüheõiguse külastusobjektide ehituse ja renoveerimise kulud ning külastus-

taristu arendamiseks vajalike seirete kulud ja riigilõivud. Eelarvestatakse lähtudes külastuskorralduskavadest.

- 4.7.2 **Külastustaristu hooldamine (5.3.1.1.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse igaaüheõiguse külastusobjektide hoolduse ja remondi kulud; prügi koristamise kulud külastusobjektidel; lõkkepuude kulud; loodusvahtide ja abiloodusvahtide töötasu, transpordi, tööriiete, isikukaitsevahendite jm kulud. Eelarvestatakse lähtudes külastajate seirest ning rajatiste aastasest keskmisest hoolduskulust eelmisel perioodil.
- 4.7.3 **Loomasööt (5.3.1.2.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse loomasööda kulud Elistvere loomapargi loomadele. Eelarvestatakse lähtudes loomade arvust ja kuludest looma kohta eelmisel perioodil.
- 4.7.4 **Loomade talitamine (5.3.1.2.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse loomade hooldamisega seotud kulud Elistvere loomapargis. Eelarvestatakse lähtudes loomade arvust ja kuludest looma kohta eelmisel perioodil..
- 4.7.5 **Veterinaarteenus (5.3.1.2.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse veterinaarkulud Elistvere loomapargi loomadele. Eelarvestatakse lähtudes loomade arvust ja kuludest looma kohta eelmisel perioodil.
- 4.7.6 **Teavitamine (5.3.1.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse teabepunktide töötajate töötasud, tööriiete jm kulud; teabematerjalide (kaardid, trükised) kulud; teabepunktides müüdavate kaupade kulud; teabekogude (raamatud, filmid jt õppe- ja teavitusematerjalid avalikuks kasutamiseks külastuskeskustes) loomise ja haldamise kulud; messidel osalemise kulud; külastajatele tehtavate ürituste korraldamise kulud; külastajatele tehtavate teavituskampaaniate kulud; ekspositsioonidega seotud kulud; elektrooniliste teabematerjalide loomise ja haldamise kulud (www.loodusegakoos.ee). Eelarvestatakse lähtudes külastajate seirest, külastajatele tehtavate ürituste arvust ning prognoositud kuludest ürituse kohta.
- 4.7.7 **Loodusõppeprogrammid (5.3.1.4.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse loodusmajades tehtavate loodusõppeprogrammide läbiviimisega seotud kulud; loodusõppeprogrammide arendamise kulud; kampaaniate ja konkursside läbiviimisega seotud kulud. Eelarvestatakse lähtudes loodusõppeprogrammide mahtudest ning prognoositud kuludest programmi kohta.
- 4.7.8 **Külastajatele teenuste pakkumine (5.3.1.4.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse loodusmajade ja külastuskeskuste haldamise kulud (v.a hoonete korrashoiuga seotud kulud); loodusmajades ja külastuskeskustes teenuse osutamise kulud; kauba vahendusmüügi ehk nn realisatsiooni kulud. Eelarvestatakse lähtudes prognoositud külastusmahule ja eelmise aasta tegelikule kulule külastaja kohta.
- 4.7.9 **Külastuskeskuste ja loodusmajade korrashoiu kulud (5.3.1.4.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse külastuskeskuste ja loodusmajade kinnistute korrashoiukulud. Eelarvestatakse lähtudes kinnisvaraosakonna juhataja 18.09.14 käskkirjas nr 1-5/183 kinnitatud standardites toodud nõuetele. Kulud planeerib kinnisvaraosakond, kaasates külastuskorraldusosakonna juhataja.

4.8 **SAGADI METSAKESKUSE ÄRIKULUD**

- 4.8.1 **Külastustaristu rajamine Sagadis (5.3.2.1.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse avaliku teenuse külastusobjektide ehituse ja renoveerimise kulud ning külastustaristu arendamiseks vajalike seirete kulud Sagadis. Eelarvestatakse lähtudes Sagadi tegevuskavast 2019-2023.

- 4.8.2 **Külastustaristu hooldus Sagadis (5.3.2.1.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse pargi ja õueala ning seal olevate külastusobjektide hoolduse kulud; töövahendid; nn hooldustiimi ja aiatiimi töötasu, transpordi, tööriiete, isikukaitsevahendite jms kulud. Kulud jagunevad 85% külastustaristu ja 15% turismitaristu hooldus. Eelarvestatakse lähtudes keskmisest hoolduskulust eelmisel perioodilt.
- 4.8.3 **Muuseumi haldamine (5.3.2.1.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse muuseumi töötajate töötasud, transpordi, tööriiete jms kulud; näituste kulud; restaureerimise kulud; abikogu asjade ja museaalide soetamise kulud; museaalide ja abikogu asjade haldamise ja hooldamise kulud; metsamuuseumi ja härrastemaja puhastusteenuste kulud; giidi teenuse ostmise kulud; piletite trükkimise kulud, firmariiete soetamise kulud jne. Lisaks uute näituste ja ekspositsioonide koostamise ja uuendamise kulud. Eelarvestatakse lähtudes töötajate arvust, planeeritud näituste ja ekspositsiooni mahtudest, prognoositud külastajate arvust ning eelmise aasta museaalide ja abikogu asjade hooldamise kulust.
- 4.8.4 **Kaupluse kulud (5.3.2.1.4).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse muuseumi poe ja hotelli vastuvõtuleti kauba ostmise kulud ning müügipunktidega seotud kulud (kassalindid, triipkoodilugejad, kassaprinterid, kauplusega seotud kaardimakse kulud jms). Eelarvestatakse lähtudes külastatavuse ja täituvuse prognoosist ning hinnakirjast.
- 4.8.5 **Teavitamine Sagadis (5.3.2.1.5).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse teabematerjalide (kaardid, trükised) kulud; külastajatele tehtavate ürituste korraldamise kulud; külastajatele tehtavate teavituskampaaniate kulud. Eelarvestatakse lähtudes külastajate seirest, külastajatele tehtavate ürituste arvust ning prognoositud kuludest ürituse kohta.
- 4.8.6 **Loodusõppeprogrammid (5.3.2.1.6).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse metsakeskuse poolt tehtavate loodusõppeprogrammide ja -koolituste läbiviimisega seotud kulud; loodusõppeprogrammide ja -koolituste arendamise kulud; loodusõppe kampaaniate ja konkursside läbiviimisega seotud kulud. Loodusõppe spetsialistide töötasud, transpordi, tööriiete jms kulud. Eelarvestatakse lähtudes loodusõppeprogrammide ja -koolituste mahule ning prognoositud kulule tegevuste ja arenduste kohta.
- 4.8.7 **Sagadi avaliku teenuse hoonete korrashoiu kulud (5.3.2.1.7).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse Sagadi mõisakompleksi kinnistu korrashoiu kulud, avaliku teenus osakaalus, milleks on 60%. Eelarvestatakse lähtudes kinnisvara-osakonna juhataja 18.09.14 käskkirjas nr 1-5/183 kinnitatud standardites toodud nõuetele. Kulud planeerib kinnisvaraosakond, kaasates Sagadi metsakeskuse juhataja.
- 4.8.8 **Turismitaristu hooldus Sagadis (5.3.2.2.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse pargi ja õueala hoolduse kulud; töövahendid; nn hooldustiimi ja aiatiimi töötasu, transpordi, tööriiete, isikukaitsevahendite jms kulud. Kulud jagunevad 15% turismitaristu ja 85% külastustaristu hooldus. Eelarvestatakse lähtudes külastajate seirest ning rajatiste aastasest keskmisest hoolduskulust eelmisel perioodilt.
- 4.8.9 **Majutamine (5.3.2.2.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse majutusteenuse osutamisega seotud kulud (puhastusvahendid, sisustuse hooldamine; tubade väikeinventari soetamine, majutamisega seotud kaardimakse kulud jne). Töötajate töötasu, transpordi, firmariiete jms kulud. Eelarvestatakse proportsionaalselt majutustuluga.

- 4.8.10 **Toitlustamine (5.3.2.2.3):** Nendeks kuludeks eelarvestatakse toitlustusteenuse osutamisega seotud kulud (tooraine, sööginõud, väikeinventari soetamine, toitlustusega seotud kaardimakse kulud jne). Töötajate töötasu, transpordi, firmariiete jms kulud. Eelarvestatakse proportsionaalselt toitlustustuluga.
- 4.8.11 **Lisateenuste kulu (5.3.2.2.4):** Nendeks kuludeks eelarvestatakse ruumide, sh sauna kasutusse andmisega seotud kulud (küttepuit, koristamine jne); rataste rentimise seotud kulud; seminaride ja koolituste korraldamise kulud; esinejate honoraride kulud jne. Eelarvestatakse proportsionaalselt lisateenuse tuluga.
- 4.8.12 **Sagadi turismiteenusega kaasnevad kulud (5.3.2.2.5).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse autoritasud, messide osalemise tasud, trükiste koostamine, kodulehe (www.sagadi.ee) haldamise kulud. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide mahtudest.
- 4.8.13 **Sagadi turismiteenuse hoonete korrashoiu kulud (5.3.2.2.6).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse Sagadi mõisakompleksi kinnistu korrashoiu kulud, turismiteenus osakaalus, milleks on 40%. Eelarvestatakse lähtudes kinnisvara-osakonna juhataja 18.09.14 käskkirjas nr 1-5/183 kinnitatud standardites toodud nõuetele. Kulud planeerib kinnisvaraosakond, kaasates Sagadi metsakeskuse juhataja.

4.9 **JAHINDUSTALITUSE ÄRIKULUD**

- 4.9.1 **Jahindus (5.3.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse ulukihooldetöödega seotud kulud; jahiõiguse tasud; jahiulukite arvukuse reguleerimisega seotud kulud; jahiteenuse osutamisega seotud kulud; jahindusspetsialistide töötasu, transpordi- ja sidekulud; jahindusspetsialistide tööriided ja töövahendid. Eelarvestatakse lähtudes: jahindusspetsialistide arvust ja nende palgaastmest; prognoositud keskmisest aastasest läbisõidust (km) ja prognoositud transpordikulust (€/km); eelmiste perioodide keskmisest sidekulust; telefoni soetamise kulust; eelmiste perioodide ulukihooldetööde ja jahiõiguse tasude kuludest.

4.10 **PÕLULA KALAKASVATUSTALITUSE ÄRIKULUD**

- 4.10.1 **Kalasööt (5.3.4.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse kalade kasvatamisega seotud sööda kulud. Eelarvestatakse lähtudes eelmise perioodi kogustest ja hindadest ning arvestatakse prognoositavat hindade ja koguste muutust.
- 4.10.2 **Gaasid, kemikaalid ja ravimid (5.3.4.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse kalade kasvatamisega seotud hapniku ja niisa sügavkülmutamisega seotud lämmastiku ning mahutitega seotud kulud ning kalade kasvatamisega seotud pesu-, ravi-, hoold- ja desoainekulud. Eelarvestatakse lähtudes eelmise perioodi kogustest ja hindadest ning arvestatakse prognoositavat hindade ja koguste muutust.
- 4.10.3 **Marja võtmine ja kalade asustamine (5.3.4.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse kalamarja ja -niisa kogumisega seotud kulud ning noorkalade asustamisega seotud kulud, sh töötajate töötasu, transport, tööriided. Eelarvestatakse lähtudes eelmise perioodi kogustest ja hindadest ning arvestatakse prognoositavat hindade ja koguste muutust.
- 4.10.4 **Märgistamine ja püügiandmete kogumine (5.3.4.4).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse noorkalade märgistamisega ja märgistatud kalade taaspüügiandmete kogumisega seotud kulud, sh töötajate töötasu, transport, tööriided. Eelarvestatakse lähtudes eelmise perioodi kogustest ja hindadest ning arvestatakse prognoositavat hindade ja koguste muutust.

- 4.10.5 **Kalanduse hoonete korrashoiu kulud (5.3.4.5).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse Põlula kalakasvatustalituse kinnistu korrashoiukulud. Eelarvestatakse lähtudes kinnisvaraosakonna juhataja 18.09.14 käskkirjas nr 1-5/183 kinnitatud standardites toodud nõuetele. Kulud planeerib kinnisvaraosakond, kaasates Põlula kalakasvatustalituse juhataja.
- 4.10.6 **Inventari haldamine (5.3.4.6).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse kalakasvatusega seotud töövahendite kulud. Eelarvestamisel lähtutakse planeeritavast vajadusest.
- 4.10.7 **Marja ja noorkalade hooldamine (5.3.4.7).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse marja ja noorkalade hooldamisega seotud kulud, sh töötajate töötasud, transport, tööriided. Eelarvestatakse lähtudes eelmise perioodi kogustest ja hindadest ning arvestatakse prognoositavat hindade ja koguste muutust.
- 4.10.8 **Kalakasvatusega kaasnevad kulud (5.3.4.8).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse punktides 4.10.1-4.10.7 nimetatud kulud, sh töötajate töötasud, transport, tööriided ja kalakasvatusega seotud uuringud ja riigilõivud.

4.11 **LOODUSKAITSEOSAKONNA ÄRIKULUD**

- 4.11.1 **Looduskaitsetööde kavandamine (5.3.5.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse looduskaitsetööde kavandamisega seotud kulud (elupaikade taastamiskavade koostamine, elupaikade taastamise ehitusprojektide koostamine, parkide/alleede hoolduskavade koostamine, ekspertiiside koostamine ja tellimine, looduskaitsetööde seirega seotud kulud, looduskaitsetöödest teavitamisega seotud kulud jne). Summa kajastab RMK finantseeringut, sihtfinantseeringut ja sihtfinantseeringu omafinantseeringu osa. Eelarvestatakse lähtudes kaitsekorralduskavade ja liigikaitse tegevuskavade põhjal koostatud looduskaitsetööde nimekirjast ja eelmiste perioodide kuludest.
- 4.11.2 **Looduskaitsetööd (5.3.5.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse looduskaitsetöödega seotud kulud (elupaikade taastamine, elupaikade hooldamine, PLK hooldamine, PLK taastamine, parkide/alleede hooldamine, looduskaitse taristu rajamine ja hooldamine jne). Summa kajastab RMK finantseeringut, sihtfinantseeringut ja sihtfinantseeringu omafinantseeringu osa. Eelarvestatakse lähtudes kavandatud aastasest tööde nimekirjast ja eelmiste perioodide kuludest ning prognoositud hinnamuutusest.

5 **Puiduturustuse tegevusvaldkonna eelarve koostamine**

5.1 Puiduturustuse tegevusvaldkonna eelarve koosneb puiduturustusosakonna eelarvest.

5.2 **TULUD**

- 5.2.1 **Raieõiguse müük (1.1.1).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse raieõiguse müük valdavalt eraisikutest tarbijatele, kuid ka raieõiguse müük väikesaartel, raadamistel ning PLK-de taastamistel. Klient ostab raieõiguse konkreetsele ettevalmistatud langile. Puude raie, kokku- ja äravedu on kliendi enda korraldada. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide mahtudest ning planeeritud puidumüügi tulust, varumise kulust ning raieõiguse müügiga kaasnevatest kuludest.
- 5.2.2 **Metsamaterjali müük (1.1.2).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse ümarpuidu müük klientidele. Ümarpuitu müüakse peamiselt kokkuleppehinnaga kehtvuslepingute alusel, vähem eelläbirääkimistega pakkumisel ja enampakkumisel. Eelarvestatakse lähtudes metsamajanduse poolt esitatud sortimentide tarnemahu prognoosist ning turu hinnastatistikast ja -trendidest. Samuti

võetakse arvesse juba kehtivaid lepinguid ning nendes fikseeritud mahte ja hindu.

- 5.2.3 **Hakkpuidu müük (1.1.3).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse energiapuidust (raidmed, tüvesed, kännud) ja vähesel määral ümarpuidust (seda juhul, kui ümarpuidul puudub piisav nõudlus ja ümarpuidust toodetud hakkpuidu hind on turul kõrgem) toodetud hakkpuidu müük klientidele. Hakkpuidu müügiks osaletakse soojus- ja energiatootjate poolt korraldatud hangetel, lisaks korraldatakse enampakkumisi ja müüakse kokkuleppehinnaga. Eelarvestatakse lähtudes metsamajanduse tegevusvaldkonna poolt esitatud hakkpuidu tarnemahu prognoosist ning turu hinnastatistikast ja -trendidest. Samuti võetakse arvesse juba kehtivaid lepinguid ning nendes fikseeritud mahte ja hindu.
- 5.2.4 **Metsamaterjali veo- ja ekspedeerimise teenuse müük (1.1.6).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse AS-i Estonian Cell tellitud puidu vedu vahelaost kliendi lattu. Eelarvestatakse lähtudes kestvuslepingu mahust ja ekspedeerimise hinnakirjast.
- 5.2.5 **Muude metsasaaduste müük (1.1.7).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse jõulukuuskede müük. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide müügist.
- 5.2.6 **Metsamaterjali varude muutus (2.1).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse metsamaterjali varude muutused. Eelarvestatakse lähtudes prognoositud varude liikumisest.

5.3 ÄRIKULUD

- 5.3.1 **Puidumõõtmine (5.1.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse puiduveoki ja forvarderi kasutamise kulud puidu kontrollmõõtmisel; ostetud puidumõõtmise kulud, kui müügilepingus on kokkulepitud, et puidu koguse mõõdab sõltumatu mõõtja ja kulud kannab müüja või mõlemad pooled; ostetud puidumõõtmise kulud, kui toimub reklamatsiooni lahendamine sõltumatu mõõtja poolt; puidukontrollmõõtjate töötasud, transpordi- ja sidekulud, puidukontrollmõõtjate tööriided ja puidukontrollmõõtmisega kaasnevad muud kulud (töövahendid, märkevärvid jne). Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide kuludest ja puidukontrollmõõtjate arvust ning nende palgaastmest; prognoositud keskmisest aastasest läbisõidust (km) ja prognoositud transpordikulust (€/km); eelmiste perioodide keskmisest sidekulust; telefoni soetamise kulust.
- 5.3.2 **Sadamateenused (5.1.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse puidu veo kulud sadamas olevast puiduterminalist kaile, laevale laadimise kulud ning ladustamise kulud sadamas asuvas puiduterminalis. Eelarvestatakse lähtudes prognoositust turukonjunktuurist ja veo ning laadimise hindadest.
- 5.3.3 **Metsamaterjali ost (5.1.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse ümar- ja hakkpuidu ostmise kulud. Eelarvestatakse lähtudes prognoositud turukonjunktuurist ning puidumüügi hindadest.
- 5.3.4 **Puiduturustamise kaasnevad kulud (5.1.4).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse laboriteenuse kulud hakkpuidu niiskuse mõõtmiseks ja puidu kvaliteedi hindamiseks; kliendipoolsed puidu sorteerimine kulud; e-veoselehe (ELVIS) kulud; e-müügikeskkonna kulud; klientidele tehtavate ärikingituste kulud. Eelarvestatakse lähtudes prognoositud turukonjunktuurist ning hindadest. Samuti võetakse arvesse varem kehtinud lepinguid ning nendes fikseeritud hindu.

6 Taimla- ja seemnemajanduse tegevusvaldkonna eelarve koostamine

6.1 Taimla- ja seemnemajanduse tegevusvaldkonna eelarve koosneb taimla- ja seemnemajanduseosakonna eelarvest.

6.2 TULUD

6.2.1 **Seemnete müük (1.3.1).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse seemlaseemnete ja puistuseemnete müügi tulud. Eelarvestatakse lähtudes metsataime kasvatamise ja metsakülvide prognoositavast vajadusest Eestis puuliikide kaupa ja taimla- ja seemnemajanduse osakonna juhataja poolt kinnitatud hinnakirjast.

6.2.2 **Avajuursete taimede müük (1.3.2).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse avajuursete taimede müügi tulud, tulu eelarvestatakse sisekäibena. Eelarvestatakse lähtudes metsamajanduse tegevusvaldkonna tellimusest ning taimla- ja seemnemajanduse osakonna juhataja poolt kinnitatud metsataimede hindadest.

6.2.3 **Potitaimede müük (1.3.3).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse potitaimede müügi tulud, tulu eelarvestatakse sisekäibena. Eelarvestatakse lähtudes metsamajanduse tegevusvaldkonna tellimusest ning taimla- ja seemnemajanduse osakonna juhataja poolt kinnitatud metsataimede hindadest.

6.2.4 **Muude varude jääkide muutus (2.2).** Selleks eelarvestatakse metsataimede valmistoodangu varude muutus. Märtsis, enne metstaimede üleandmist metsakasvatustalitusele, vähendatakse metsataimede bioloogilise vara väärtust ning suurendatakse samavõrra metsataimede varu väärtust. Varudest hakatakse metsataimede väärtust maha arvama vastavalt metsakasvatustalitusele üleandmisele. Sarnane varadest varudesse liikumise kanne tehakse augustis, enne sügisest metsauuendamise perioodi. Prognoosimisel kaasatakse eksperdina pearaamatupidaja.

6.2.5 **Bioloogilise vara (metsataim) ümberhindlus (2.3).** Selleks eelarvestatakse metsataimede lõpetamata ja valmistoodangu aasta alguse seisu ja aasta lõpu seisu rahaline vahe (koguseliselt või ühikuhinnaliselt metsataimede varud suurenevad või vähenevad). Märtsis kantakse varad varudesse ning detsembris aasta jooksul tekkinud varud varadesse. Eelarvestatakse lähtudes prognoositud aasta alguse varude summast ja aasta lõpu varude summast. Prognoosimisel kaasatakse eksperdina pearaamatupidaja.

6.3 ÄRIKULUD

6.3.1 **Noorte seemlate rajamine ja majandamine (5.4.1.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse noorte (metsapuu seemneid veel ei varuta) seemlatega ja järglaskatse aladega seotud kulud (pookimine, istutamine, niitmine, töötasud, tööriided, materjalid, kütus, töövahendid jne). Eelarvestatakse lähtudes planeeritud rajamise mahtudest ja olemasolevate noorte seemlate ja järglaskatse alade pindalast ning eelmiste perioodide kulust pindala kohta ning kulu muutusest.

6.3.2 **Tootvate seemlate majandamine (5.4.1.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse tootvate seemlatega seotud kulud (kärpimine, niitmine, töötasud, tööriided, materjalid, kütus, töövahendid jne). Eelarvestatakse lähtudes tootvate seemlate ja järglaskatse alade pindalast ning eelmiste perioodide kulust pindala kohta ja kulu muutusest.

6.3.3 **Seemnete varumine (5.4.1.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse metsapuu seemnete varumise kulud seemlast ja puistust (töötasud, tööriided, materjalid, kütus, töövahendid, metsapuu seemnete ostmise jne). Eelarvestatakse lähtudes prognoositud käbivarumise mahust ning eelmiste perioodide kulust mahuühiku kohta ja kulu muutusest.

- 6.3.4 **Käbide lüdimine (5.4.1.4).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse käbide töötlemise kulud käbikuivatis metsapuu seemnete kätte saamiseks (töötasud, tööriided, materjalid, kütus, elekter, töövahendid jne). Eelarvestatakse lähtudes prognoositud käbivarumise mahust ja eelmiste perioodide kulust mahuühiku kohta ja kulu muutusest.
- 6.3.5 **Seemnevarude haldamine ja seemnete müük (5.4.1.5).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse metsapuu seemne sertifitseerimise kulud, sh riigilõivud, pakendamise kulud, ladustamise kulud, müügiga kaasnevad kulud. Eelarvestatakse lähtudes prognoositud laokogusest ja müüginahust ning eelmiste perioodide kulust mahuühiku kohta ja kulu muutusest.
- 6.3.6 **Avajuursete tootmine – külvamine (5.4.2.1.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse külviga seotud kulud avajuursete seemikute kasvatamiseks (metsapuu seeme, turvas, töötasud, tööriided, materjalid, kütus, elekter, töövahendid jne). Eelarvestatakse lähtudes külvimahust ning eelmiste perioodide kulust ja kulu muutusest.
- 6.3.7 **Avajuursete tootmine – istutamine (5.4.2.1.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse avajuurse seemiku või potitaime seemiku koolitamisega seotud kulud (kesa hooldamine, istutamine, töötasud, tööriided, materjalid, kütus, töövahendid jne). Eelarvestatakse lähtudes koolitatavate metsataimede mahust ning eelmiste perioodide kulust ja kulu muutusest.
- 6.3.8 **Avajuursete tootmine – hooldamine (5.4.2.1.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse avajuurse seemiku ja istiku hooldamisega seotud kulud (väetis, taimekaitsevahendid, töötasud, tööriided, materjalid, kütus, töövahendid jne). Eelarvestatakse lähtudes seemikute ja istikute mahust ning eelmiste perioodide kulust ja kulu muutusest.
- 6.3.9 **Avajuursete tootmine – väljakaevamine ja müük (5.4.2.1.4).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse avajuurse seemiku ja istiku väljakaevamisega, pakendamisega ja kärsaka vastu töötlemisega seotud kulud (pakendid, töötasud, tööriided, materjalid, kütus, töövahendid, ladustamine jne). Eelarvestatakse lähtudes valmivate seemikute ja istikute mahust ning eelmiste perioodide kulust ja kulu muutusest.
- 6.3.10 **Potitaimede tootmine – külvamine (5.4.2.2.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse külviga seotud kulud potitaime seemiku ja istiku kasvatamiseks (metsapuu seeme, turvas, töötasud, tööriided, materjalid, kütus, elekter, töövahendid jne). Eelarvestatakse lähtudes külvimahust ning eelmiste perioodide kulust ja kulu muutusest.
- 6.3.11 **Potitaimede tootmine – hooldamine (5.4.2.2.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse potitaime seemiku ja istiku hooldamisega ning potitaime ümberistutamisega seotud kulud (väetis, taimekaitsevahendid, töötasud, tööriided, materjalid, kütus, töövahendid jne). Eelarvestatakse lähtudes potitaimede mahust ning eelmiste perioodide kulust ja kulu muutusest.
- 6.3.12 **Potitaimede tootmine – väljakaevamine ja müük (5.4.2.2.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse potitaimede väljavõtmisega, pakendamisega ja kärsaka vastu töötlemisega seotud kulud (pakendid, töötasud, tööriided, materjalid, kütus, töövahendid, ladustamine jne). Eelarvestatakse lähtudes valmivate seemikute ja istikute mahust ning eelmiste perioodide kulust ja kulu muutusest.
- 6.3.13 **Metsataimede vedu kliendile (5.4.4).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse metsataimede vedu taimlast metsakasvataja lattu. Eelarvestatakse lähtudes veomahust ning eelmiste perioodide kulust ja kulu muutusest.

- 6.3.14 **TSM hoonete majandamine (5.4.5):** Nendeks kuludeks eelarvestatakse taimlate ja käbikuivati kinnistute korrashoiukulud. Eelarvestatakse lähtudes kinnisvaraosakonna juhataja 18.09.2014 käskkirjas nr 1-5/183 kinnitatud standardites toodud nõuetele. Kulud planeerib kinnisvaraosakond, kaasates taimla- ja seemnemajandusosakonna juhataja.

7 Metsakorralduse tegevusvaldkonna eelarve koostamine

- 7.1 Metsakorralduse tegevusvaldkonna eelarve koosneb metsakorraldusosakonna eelarvest.

7.2 ÄRIKULUD

- 7.2.1 **Metsakorraldus (5.5).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse: metsakorraldajate töötasud, transpordi- ja sidekulud; metsakorraldaja tööriided; metsakorraldusega kaasnevad kulud (inventeerimise töövahendid jne). Eelarvestatakse lähtudes: metsakorraldajate arvust ja nende palgaastmest ning mahutulemustasu fondist; prognoositud keskmisest aastasest läbisõidust (km) ja prognoositud transpordikulust (€/km); eelmiste perioodide keskmisest sidekulust; telefoni soetamise kulust; eelmiste perioodide metsakorraldusega kaasnevatest kuludest.

8 Maakasutuse tegevusvaldkonna eelarve koostamine

- 8.1 Maakasutuse tegevusvaldkonna eelarve koosneb metsaosakonna ja kinnisvaraosakonna maakorralduse ja maamüügi eelarvest.

8.2 ÄRITULUD

- 8.2.1 **Kinnisvara rent (1.5.2).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse hoonestatud kinnistute või ruumide üürimise ja rentimise tulud ning üürimisega või rentimisega kaasnevate kulude hüvitamine. Eelarvestatakse vastavalt rendi- ja üürilepingutele. Eelarvestatakse kinnisvaraosakonna eelarvesse.
- 8.2.2 **Mitte looduskaitseliste maade rent (1.5.3).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse tulud rohu- ja põllumaade ning teiste mitte PLK maatükkide rendist ning kasutusõiguse tasudest. Eelarvestatakse vastavalt rendilepingutele ja kasutusõiguste kokkulepetele. Eelarvestatakse metsaosakonna eelarvesse.
- 8.2.3 **Maade müük (4.3).** Nendeks tuludeks eelarvestatakse hoonestamata maatükkide müügi tulud. Eelarvestatakse vastavalt planeeritud müügi pindalale ning eelmiste perioodide keskmisele müügi ühikuhinnale (€/ha). Eelarvestatakse kinnisvaraosakonna eelarvesse.

8.3 ÄRIKULUD

- 8.3.1 **Metsavalve (5.6.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse prügikoristamise kulud; siltide tellimise ja paigaldamise kulud; tulekahjude kustutamisega seotud kulud. Eelarvestatakse lähtudes: prügistamise eelmiste perioodide kulust; prognoositavast siltide vahetamise ja uute siltide paigaldamise mahtudest ja hindadest; tulekahjude kustutamise eelmiste perioodide keskmisest kulust. Eelarvestatakse metsaosakonna eelarvesse.
- 8.3.2 **Maamaks (5.6.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse hoonestamata maaüksuste maamaksu kulu. Eelarvestatakse lähtudes eelmise perioodi maamaksu kulust, millele liidetakse aasta jooksul täiendavalt riigi omandisse vormistatava ja lisanduva maa eeldatav maamaks keskmise hektarimäära alusel. Eelarvestatakse metsaosakonna eelarvesse.
- 8.3.3 **Maakorraldus (5.6.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse maamööduga, katastrisse kandmisega ja maade vormistamisega seotud kulud. Eelarvestatakse

lähitudes toimingute eeldatavast mahust ning eelmise aasta ühe toimingu keskmisest kulust. Eelarvestatakse kinnisvaraosakonna eelarvesse.

- 8.3.4 **Maakorraldusega kaasnevad kulud (5.6.5).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse piiritähistamise kulud. Eelarvestatakse lähitudes eelmise perioodi kulust. Eelarvestatakse metsaosakonna eelarvesse.

9 Tugiteenuste kulud

- 9.1 RMK eesmärkide täitmiseks on tegevusvaldkondade toetamiseks loodud tugiüksused ning juhtimisorganid (juhatus ja nõukogu). Antud peatükk käsitleb administratsiooni struktuuriüksuste ja juhtimisorganite (juhatus ja nõukogu) tugiteenuste (teenused, mida osutatakse kõikide struktuuriüksustele) kulude eelarvestamist.

9.2 TUGITEENUSED:

- 9.2.1 **Personalikulud (6.3.2.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse RMK ülesed personalikulud (tööotsingu kuulutused, juubelite kingitused, jõulupakid jms); üldhalduskuludes olevate töötajate tervishoiukulud (prillid, vaktsiinid, töötervishoiuarst, kontorite meditsiinikapid jms); sportimise kompenseerimine, personalialaste uuringute tellimise kulud. Eelarvestatakse lähitudes eelmiste perioodide kuludest. Eelarvestatakse personaliosakonna eelarvesse.
- 9.2.2 **Ametiriietus (6.3.2.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse struktuuriüksuse üldhalduskuludes olevate töötajate ametiriietus ja esindusriietus (nendele lisandub erisoodustusega kaasnevad maksud). Eelarvestatakse lähitudes ametiriiete olemist ja ettemääratud ametiriietest. Eelarvestatakse personaliosakonna eelarvesse.
- 9.2.3 **Koolitus (6.3.2.3):** Nendeks kuludeks eelarvestatakse struktuuriüksuse kõikide töötajate koolituskulud (koolitaja kulud, koolitustega seotud toitlustus, ruumide rent, majutus jne). Eelarvestatakse lähitudes prognoositud koolitusplaanist. Eelarvestatakse personaliosakonna eelarvesse.
- 9.2.4 **Välislähetus (6.3.2.4).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse struktuuriüksuse kõikide töötajate välislähetused kulud (majutuskulud, päevarahad ja sõidukulud). Eelarvestatakse lähitudes eelmiste perioodide kuludest. Eelarvestatakse personaliosakonna eelarvesse.
- 9.2.5 **Ürituste korraldamine RMK töötajatele (6.3.2.5).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse RMK töötajatele korraldatud ühisürituste kulud (jõulupidu, laste jõulupidu, kutsevõistlused, suvepäevad, strateegiapäevad jms) ja kontorite ühisnõupidamise kulud. Eelarvestatakse lähitudes planeeritud maksumusest. Eelarvestatakse ühisürituste kulu personaliosakonna ja juhatuse eelarvesse ja kontorite ühisnõupidamise kulud kinnisvaraosakonna eelarvesse.
- 9.2.6 **Hoonete haldamine (6.3.2.6).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse kinnisvaraosakonnale üleantud RMK ehitiste ja nende välisterritooriumiga seotud plaanilised ja avariilised remondikulud; kinnisvaraosakonnale üleantud RMK ehitiste ja nende välisterritooriumiga seotud hoolduskulud, v.a külastuskorraldusosakonna, Sagadi metsakeskuse hoonete, Põlula kalakasvatustalituse ja taimla- ja seemnemajandusosakonna tootmishoonete kinnistu hoolduskulud. Nendeks kuludeks eelarvestatakse ka koristajate tööjõukulud. Lisaks eelarvestatakse nendeks kuludeks kinnisvaraosakonnale üleantud kinnistute maamaks. Hooldus- ja remondikulud eelarvestatakse lähitudes kinnisvaraosakonna haldurite poolt hoonete nõuete (nõuded toodud kinnisvaraosakonna juhataja 18.09.2014 käskkirjas nr 1-5/183 kinnitatud standardites) vastavuse hindamisest ning selle alusel määratud remonditööde mahtudest ja prognoositavatest hindadest. Kinnistute halduskulud

eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide kuludest. Kinnisvaraosakonnale üleantud kinnistute maamaks eelarvestatakse lähtudes eelmise perioodi maamaksu kulust, millele liidetakse aasta jooksul kinnisvaraosakonnale täiendavalt lisanduva maa eeldatav maamaks keskmise hektarimäära alusel. Eelarvestatakse kinnisvaraosakonna eelarvesse.

- 9.2.7 **Kantselei (6.3.2.8).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse struktuuriüksuse trükistega, ajakirjadega, ajalehtedega, tõlketöödega, bürootarvetega, bürooteenustega ja arhiivindusega seotud kulud. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide kuludest. Eelarvestatakse kinnisvaraosakonna eelarvesse.
- 9.2.8 **Infotehnoloogia (6.3.2.9).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse kogu RMK infotehnoloogia-alased kulud, mis on seotud kesksüsteemide ning laivõrgu jätkusuutliku toimimise tagamisega (riistara, tarkvara ja litsentside soetamise ja hoolduse kulud). Samuti üldkasutatavate ja personaalsete IT-seadmete soetamise ja hooldamise kulud (projektorid, printerid, arvutikomplektid, tahvelarvutid ja GPS-seadmed). Rakendustarkvarade arendamise ja hooldamisega seotud kulu. Rakendustarkvarade soetamis- ja rentimise kulud (nt e-arvekeskus, Jahipass jne). Eelarvestatakse lähtudes kesksüsteemide arenduse ja hoolduse vajadusest, laivõrgu arendusplaanidest, kontorite komplekteeritusest, ametikoha kooskõlastatud riistvara profiilist arvestades riistvara kasutusiga, eelmiste perioodide tarkvara hooldus ja arendus kuludest. Eelarvestatakse infotehnoloogiaosakonna eelarvesse.
- 9.2.9 **Kommunikatsioon (6.3.2.11).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse kommunikatsiooniga, reklaamiga, RMK trükistega (aastaraamat, ajakiri Metsamees), visuaalse identiteediga (firmastiili rakendused ja arendused), RMK kodulehe ja mobiilirakenduse sisuloomega, metsa- ja loodusteadlikkuse projektidega, sektoriüleste koostööprojektidega, meediamonitooringu ja kommunikatsiooniuuringutega, RMK meenetega ja reklaamiriitusega seotud kulud. Lisaks üle RMK-lised üritused sihtrühmadele (nt metsateadusseminar, looduskaitseseminar). Eelarvestatakse lähtudes kehtivatest lepingutest ja eelmiste perioodide kuludest. Eelarvestatakse kommunikatsiooniosakonna ja juhatuse eelarvesse.
- 9.2.10 **Välisauditid (6.3.2.12).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse säästliku metsamajandamise, finants- ja juhtimisauditiga seotud kulud. Eelarvestatakse vastavalt lepingutele. Eelarvestatakse juhatuse ja siseaudititalituse eelarvesse.
- 9.2.11 **Õigusabi, kohtukulud (6.3.2.13).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse õigusabiga, kohtukuludega ja õiguslike konsultatsioonidega seotud kulud. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide kuludest. Eelarvestatakse riigihangete osakonna ja õigusosakonna eelarvesse.
- 9.2.12 **Muud kulud (6.3.2.14).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse raamatupidamisosakonna pangateenustega seotud kulud ja riigilõivud. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide kuludest. Eelarvestatakse struktuuriüksuse eelarvesse.

10 Struktuuriüksuste palga-, transpordi- ja juhtimiskulud

- 10.1 RMK tegevusvaldkondade tootmise ja teenuste ning administratsiooni tugiteenuste osutamisega seotud juhtimiskulud sisaldavad endas kulusid, mis on küll seotud lõpptoodangu valmistamise, teenuste ning tugiteenuse osutamisega, kuid mida ei ole võimalik või otstarbekas või lubatud seostada konkreetse lõpptoodangu, teenuse või tugiteenuse osutamisega. Antud peatükk käsitleb kõikide struktuuriüksuste töötasude

(koos tööjõumaksudega), transpordi ja üksuse juhtimisega seotud kulude eelarvestamist.

10.2 **PALGAKULUD (6.1)**

- 10.2.1 Nendeks kuludeks eelarvestatakse struktuuriüksuse üldhalduskuludes olevate ametikohtade palgaastme järgsed töötasud. Eelarvestatakse lähtudes ametikoha palgaastmest ja ametikohal töötavatest töötajate arvust. Eelarvestatakse struktuuriüksuse eelarvesse.
- 10.2.2 Nendeks kuludeks eelarvestatakse struktuuriüksuse üldhalduskuludes olevate ametikohtade mahutulemustasu, kellele on juhatuse otsusega mahutulemustasu ettenähtud. Eelarvestatakse lähtudes eelarvestatud töömahtudest ja mahutulemustasu juhenditest. Eelarvestatakse struktuuriüksuse eelarvesse.
- 10.2.3 Nendeks kuludeks eelarvestatakse RMK kõikide ametikohtade RMK aastatulemuste tulemustasu, mida makstakse juhul, kui RMK täidab RMK nõukogu poolt aastaks seatud eesmärgid. Eelarvestatakse juhatuse eelarvesse.
- 10.2.4 Nendeks kuludeks eelarvestatakse struktuuriüksuse üldhalduskuludes olevate ametikohtade arendustegevuse tulemustasu, mida makstakse RMK arengukavas püstitatud eesmärkide saavutamiseks ja rakendamiseks läbiviidavates projektides osalevatele töötajatele. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide kuludest. Eelarvestatakse juhatuse eelarvesse.
- 10.2.5 Nendeks kuludeks eelarvestatakse struktuuriüksuse üldhalduskuludes olevate ametikohtade tegevusvaldkondade aastatulemustasud, mida makstakse tegevusvaldkondadele, kellele on juhatus püstitanud aastatulemusülesanded ning siseaudititalituse aastatulemustasu, mille aastatulemusülesanded püstitab nõukogu. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide kuludest. Eelarvestatakse juhatuse eelarvesse.
- 10.2.6 Nendeks kuludeks eelarvestatakse kutsehaigusest tingitud tervisekahju hüvitis. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide kuludest. Eelarvestatakse personaliosakonna eelarvesse.
- 10.2.7 Nendeks kuludeks eelarvestatakse praktikantide juhendamine. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide kuludest. Eelarvestatakse personaliosakonna eelarvesse.
- 10.2.8 Nendeks kuludeks eelarvestatakse RMK toetused (sünni- ja matusetoetused). Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide kuludest. Eelarvestatakse personaliosakonna eelarvesse.
- 10.2.9 Nendeks kuludeks eelarvestatakse doktorikraadi eest ühe palgaastme võrra kõrgem töötasu. Eelarvestatakse struktuuriüksuse eelarvesse, kus doktorikraadiga töötaja töötab.
- 10.2.10 Palgakulud sisestab struktuuriüksuste eelarvesse tootmis- ja finantskontroller.

10.3 **TRANSPORDIKULUD (6.2)**

- 10.3.1 Nendeks kuludeks eelarvestatakse struktuuriüksuse üldhalduskuludes olevate ametikohtade transpordikulud. Eelarvestatakse lähtudes RMK ametiautode puhul ametikohtade prognoositavast keskmisest aastasest läbisõidust ja prognoositud transpordikulust (€/km) ning isiklike autode kasutamise puhul ametikohtade prognoositavast keskmisest aastasest läbisõidust ja hüvitise suurusel (€/km). Eelarvestatakse struktuuriüksuse eelarvesse.
- 10.3.2 Transpordikulud sisestab struktuuriüksuste eelarvesse tootmis- ja finantskontroller.

10.4 **ÜKSUSE JUHTIMINE**

- 10.4.1 **Nõupidamiste korraldamine (6.3.1.1).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse struktuuriüksuste nõupidamiste ja ürituste kulud (nõupidamiste/üritustega seotud toitlustus, ruumide rent, majutus jne). Eelarvestatakse üldhalduskuludes olevate ametikohtade kohta 500€/a ja ärikuludes olevate ametikohtade kohta 250€/a. Eelarvestatakse struktuuriüksuse eelarvesse.
- 10.4.2 **Sidevahendite kasutus (6.3.1.2).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse struktuuriüksuse üldhalduskuludes olevate ametikohtade laua- ja mobiiltelefonide side ning mobiilse andmeside kulud. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide kulust ja kulu muutusest. Eelarvestatakse struktuuriüksuse eelarvesse.
- 10.4.3 **Väheväärtusliku vara ja kulumaterjalid, tarvikud (6.3.1.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse struktuuriüksuse üldhalduskuludes olevate ametikohtade mobiiltelefonide soetamise hüvitamise kulud; muu väheväärtusliku vara soetamise ja hooldamise kulud; pisitarvikute soetamise kulud (patareid, kõrvaklapid, kotid jne). Nendeks kuludeks ei eelarvestata infotehnoloogiaosakonna poolt soetavate IT seadmete ja tarvikute kulusid (hiired, klaviatuurid, tahvelarvutid jne). Eelarvestatakse struktuuriüksuse eelarvesse.
- 10.4.4 **Riigisisene lähetus (6.3.1.5).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse struktuuriüksuse üldhalduskuludes olevate ametikohtade riigisiseste lähetuste majutuse kulud (siia alla ei lähe koolitustega seotud majutused ega üksuse ürituste/nõupidamistega seotud majutused). Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide kuludest. Eelarvestatakse struktuuriüksuse eelarvesse.

11 Uuringud ja teadustööd

- 11.1 **Uuringud ja teadustööd (6.3.3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse RMK teadusnõukogu poolt heaks kiidetud teadustööd ning RMK juhatuse poolt heaks kiidetud teadustööd ja uuringud. Eelarvestatakse lähtudes eelmiste perioodide kuludest. Eelarvestatakse juhatuse, looduskaitseosakonna, Põlula kalakasvatustalituse, taimla- ja seemnemajandusosakonna eelarvesse.

12 Amortisatsioon

- 12.1 **Amortisatsioon (7).** Selleks eelarvestatakse summa olemasoleva põhivara ning planeeritud kapitaalmahutuste amortiseerimise normi alusel. Eelarvestatakse struktuuriüksuse eelarvesse. Eelarve summad arvutab välja põhivara vanemraamatupidaja ja struktuuriüksuste eelarvesse sisestab tootmis- ja finantskontroller.

13 Muud ärikulud

- 13.1 **Käibemaks (8.1)** Nendeks kuludeks eelarvestatakse põhivara soetuse käibemaks (k.a sihtfinantseerimise käibemaks) struktuuriüksustele, kelle kulusid kajastatakse koos käibemaksuga (külastuskorraldusosakond, looduskaitseosakond, Põlula kalakasvatustalitus) ja tugiteenuste kulude osakaaluline käibemaksu osa, mis arvestatakse juurde struktuuriüksustele, kelle kulusid kajastatakse koos käibemaksuga. Eelarvestatakse struktuuriüksuse eelarvesse, kulu prognoosimisel kaasatakse eksperdina pearaamatupidaja.

14 Kapitaliseeritud väljaminekud

- 14.1 **Kapitaliseeritud väljaminekud (3).** Nendeks kuludeks eelarvestatakse töötasu põhivara valmistamisel (IT rakendustarkvarade arendamine ja ehitamine).

Eelarvestatakse lähtudes eelmise perioodi infotehnoloogiaosakonna arendustegevuste kulust. Eelarvestatakse infotehnoloogiaosakonna eelarvesse ja lisaks infotehnoloogia kapitaalmahutuse eelarvesse.

15 Kapitaalmahutuste eelarvestamine

- 15.1 Kapitaalmahutused jagunevad tinglikult kaheks: tootmisega seotud kapitaalmahutused (liikideks jaotatuna: metsakuivendus, metsateed, metsatehnika, metsataimede tootmine, looduskaitse, tootmishoonete projekteerimine, ehitamine ning renoveerimine, töövahendid) ja haldamise ning juhtimisega seotud kapitaalmahutused (liikideks jaotatuna: hoonete projekteerimine, ehitamine ja renoveerimine; infotehnoloogia riist- ja tarkvara; transpordivahendid).
- 15.2 Kapitaalmahutusi eristatakse finantseerimisallika järgi: sihtfinantseering või RMK omafinantseering. Sihtfinantseeringutega kaetavad kapitaalmahutused esitatakse nõukogule kinnitamiseks eraldi blokina.
- 15.3 Kapitaalmahutuste liigid:
  - 15.3.1 **Metsakuivendus:** Eelarvestatakse lähtudes kinnitatud arengukavast ja kinnitatud aastasest objektide nimekirjast. Eelarvestatakse projekteerimine metsaparandusosakonna ja rekonstrueerimine ning ehitamine metsaparandustalituse kapitaalmahutuse eelarvesse.
  - 15.3.2 **Metsateed:** Eelarvestatakse lähtudes kinnitatud arengukavast ja kinnitatud aastasest objektide nimekirjast ning tasuvusarvutusest. Eelarvestatakse projekteerimine metsaparandusosakonna ja rekonstrueerimine ning ehitamine metsaparandustalituse kapitaalmahutuse eelarvesse.
  - 15.3.3 **Metsatehnika:** Eelarvestatakse lähtudes vajadusest ja tasuvusarvutustest. Kapitaalmahutus loetakse õigustatuks, kui maksumus kujuneb soodsamaks sisseostetavate teenuse maksumusest või sarnast teenust ei saa või ei ole otstarbekas sisse osta või riskide maandamiseks. Eelarvestatakse vastavalt regiooni või metsakasvatustalituse kapitaalmahutuse eelarvesse.
  - 15.3.4 **Metsataimede tootmine:** Eelarvestatakse lähtudes metsapuu seemnete varumise ja metsataime tootmise vajadustest. Eelarvestatakse taimla- ja seemnemajandusosakonna kapitaalmahutuse eelarvesse.
  - 15.3.5 **Looduskaitse:** Eelarvestatakse lähtudes kinnitatud arengukavast ja kinnitatud aastasest objektide nimekirjast, mis lähtuvad kaitsekorralduskavadest ja liigikaitse tegevuskavadest. Eelarvestatakse vastavalt looduskaitseosakonna või Põlula kalakasvatustalituse kapitaalmahutuse eelarvesse.
  - 15.3.6 **Tootmishoonete ja hoonete juurde kuuluvate rajatiste projekteerimine, ehitamine ja renoveerimine:** Eelarvestatakse lähtudes vajadustest ja tasuvusarvutustest. Kinnitatakse objektide nimekiri. Eelarvestatakse kinnisvaraosakonna kapitaalmahutuse eelarvesse.
  - 15.3.7 **Töövahendid:** Eelarvestatakse lähtuvalt struktuuriüksuste vajadusest (täpisklupid jms). Eelarvestatakse struktuuriüksuste kapitaalmahutuse eelarvesse.
  - 15.3.8 **Hoonete ja hoone juurde kuuluvate rajatiste projekteerimine, ehitamine ja renoveerimine:** Eelarvestatakse lähtudes struktuuriüksuste ettepanekutele ehitusspetsialistile ning kinnisvaraosakonna haldurite hoonete tehnilise seisukorra kaardistamise tulemustele. Eelarvestatakse kinnisvaraosakonna kapitaalmahutuse eelarvesse.
  - 15.3.9 **Infotehnoloogia:** Eelarvestatakse lähtuvalt riistvara uuendamise ja IT-rakenduste arenduste vajadustele. Infotehnoloogiaosakonna juhataja hindab

RMK erinevate struktuuriüksuste infotehnoloogia alaste kapitaalmahutuste vajadust koostöös tegevusvaldkonna juhtidega. Infotehnoloogiaalaste kapitaalmahutuste põhjendatuse puhul võetakse arvesse nii mõõdetavaid kriteeriume (tootmismahu kasv, omahinna alanemine, tulude kasv, kulude vähenemine jne), kui ka nn pehmeid kriteeriume (parem informeeritus, teeninduskvaliteedi tõus, kuvandi paranemine, klientide rahulolu, ladusam töökorraldus, konkurentsivõime paranemine, turvalisus, teabehaldamine jne). Eelarvestatakse infotehnoloogiaosakonna kapitaalmahutuse eelarvesse.

- 15.3.10 **Transpordivahendid:** Eelarvestatakse lähtuvalt struktuuriüksuste vajadusest tulenevalt töökohtade arvust, mis eeldavad transpordivahendi olemasolu ning struktuuriüksuse autopargi keskmisest vanusest ja optimaalsest kasutuseast. Transpordispetsialist hindab RMK erinevate struktuuriüksuste transpordivahendite soetamise ettepanekud ning analüüsib soetamise vajadust koostöös struktuuriüksuste juhtidega. Eelarvestatakse struktuuriüksuste kapitaalmahutuse eelarvetesse.
- 15.3.11 **Maa:** Eelarvestatakse lähtuvalt Keskkonnaministeeriumi tellimusest. Eelarvestatakse kinnisvaraosakonna kapitaalmahutuse eelarvesse.

16 Eelarvete täitmise jälgimine

- 16.1 Eelarvete täitmise jälgimine toimub RMK aruandekeskuses. Eelarve jälgimiseks kasutatavad aruanded:
- 16.1.1 **Eelarve täitmine** – sisaldab tegelikke andmete võrdlust kasumieelarvega. Võimaldab vaadelda andmeid kuupäevade vahemikega ning erinevate tegevusvaldkondade ning struktuuriüksuste lõikes.
- 16.1.2 **RMK kapitaalmahutused** – sisaldab tegelikke andmete võrdlust kapitaalmahutuse eelarvega.
- 16.1.3 **Sihtfinantseeringud täitmine ja kapitaalmahutused** – sisaldab tegelikke andmete võrdlust eelarvestatud sihtfinantseeringu tuludega ja tegelikke andmete võrdlust sihtfinantseeringu kapitaalmahutuse eelarvega.